

Sygn. akt IV Cz 442/13

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Jastrzębski

Sędziowie SO: Elżbieta Jaroszewicz, Mariusz Struski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2013r. w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzycielki D. S.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika

z udziałem M. C.

na skutek zażalenia wierzycielki od postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 10 czerwca 2013r. sygn. akt IX Co 2256/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt IV Cz 442/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Słupsku zaskarżonym postanowieniem oddalił wniosek wierzycielki D. S. o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko M. C. (małżonce dłużnika I. C.) stwierdzając, że wierzycielka nie wykazała przy wniosku aby uczestniczka pozostała faktycznie w związku małżeńskim z dłużnikiem w chwili wydania tytułu egzekucyjnego oraz w momencie wszczęcia postępowania o nadanie klauzuli wykonalności, nadto faktu wyrażenia zgody przez małżonkę dłużnika na dokonanie czynności prawnej, z którą wiąże się wierzytelność.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiodła wierzycielka żądając jego uchylecia z tego powodu, że wcześniej z powodów obiektywnych nie mogła przedstawić aktu małżeństwa dłużnika z M. C.. Przyznała natomiast, że nie posiada żadnego dokumentu potwierdzającego zgodę na zaciągnięcie zobowiązania przez jej męża, podkreślając, iż o zobowiązaniu osoba małżonki wiedziała, gdyż wynikało to z prowadzonych przy niej rozmów prywatnych, była też świadkiem w procesie wytoczonym p-ko jej mężowi.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zażalenie jest bezzasadne, choć modyfikacji wymagają wyjaśnienia wydania zaskarżonej decyzji sądu rejonowego.

Nie sposób zgodzić się z Sądem Rejonowym w Słupsku, że wprowadzenie w przepisie art. 781¹ k.p.c. w zw. z z art. 766 k.p.c. terminu 3 dniowego dla rozpoznania wniosku na posiedzeniu niejawnym, w każdym przypadku determinuje konieczność przedstawienia przez wierzyciela przy wniosku wszystkich dowodów mających uzasadniać domaganie się

nadania klauzuli wykonalności p-ko małżonkowi dłużnika, zaś brak załączenia tych dowodów determinuje oddalenie wniosku bez uzupełnienia materiału dowodowego.

Podkreślenia wymaga, że termin, o którym mowa w przepisie art. 781¹ k.p.c. ma charakter instrukcyjny. Jego dochowanie jest możliwe w zasadzie w przypadkach, gdy rola sądu ma się sprowadzać jedynie do stwierdzenia, czy tytuł uprawnia do egzekucji. Natomiast w razie przejścia uprawnień lub obowiązków na inne osoby lub w razie pozasądowych tytułów egzekucyjnych rola sądu jest bardziej złożona i często wymaga uzupełnienia dokumentów. W wielu wypadkach rozpoznanie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności w ciągu 3 dni okaże się zatem niemożliwe, w szczególności gdy wniosek o nadanie klauzuli wniesiony przez osobę niereprezentowaną przez fachowego pełnomocnika zawiera braki formalne lub zachodzi konieczność jego uzupełnienia o potrzebę zarządzenia przedstawienia dokumentu potrzebnego do wydania klauzuli wykonalności.

Z tych racji, w niniejszej sprawie rozpoznanie wniosku wierzycielki bez wezwania do przedstawienia dokumentów potrzebnych do wydania klauzuli wykonalności p-ko małżonkowi dłużnika jawi się jako przedwczesne. Nie mniej, ostatecznie decyzja sądu rejonowego wymaga utrzymania pomimo przedstawienia do zażalenia aktu maleństwa dłużnika z M. C..

Przepis art. 787 k.p.c. dotyczy sytuacji zaspokojenia wierzycieli z majątku wspólnego małżonków, w sytuacji gdy dłużnikiem był tylko jeden z małżonków i wierzyciel posiada tytuł egzekucyjny wystawiony przeciwko niemu. Obecnie zaspokojenie długu wynikającego z zobowiązania zaciągniętego przez jednego z małżonków z całego majątku wspólnego obojga małżonków ma charakter wyjątkowy. Jest możliwe jedynie w razie udzielenia zgody przez drugiego z małżonków na zaciągnięcie zobowiązania.

Postępowanie z art. 787 k.p.c. ma na celu wyjaśnienie, czy istnieją podstawy do rozszerzenia egzekucji na podmiot, który nie brał udziału w procesie (dłużnika formalnego). W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika wierzyciel powinien wykazać zgodę małżonka dłużnika, załączając do wniosku oryginał dokumentu urzędowego lub prywatnego, podpisanego przez małżonka dłużnika, z którego wynika udzielenie zgody na dokonanie czynności prawnej lub potwierdzenie zawarcia tej umowy przez małżonka dłużnika. Zgoda małżonka lub potwierdzenie przez niego zaciągnięcia zobowiązania musi stanowić oświadczenie woli złożone w formie pisemnej i pochodzić od małżonka dłużnika bądź (choć może to być kontrowersyjne) wynikać co najmniej z dokumentu potwierdzającego zgodę małżonka wystawionego również przez dłużnika, jak też przez wierzyciela, byle tylko zawierał oświadczenie zawierające stwierdzenie, że dana czynność objęta tytułem egzekucyjnym została dokonana za zgodą współmałżonka. Należy przyjąć, że możliwe jest również, by zgoda małżonka dłużnika została wykazana przez przedłożenie orzeczenia sądu zastępującego oświadczenie woli małżonka dłużnika wydane w trybie art. 64 k.c. i art. 1047 k.p.c.

W tym stanie rzeczy, informacja zawarta w zażaleniu przez wierzycielkę o braku posiadania dokumentów, o których mowa wyżej, czyni ostatecznie jej żądanie rozszerzenia klauzuli na małżonkę dłużnika w trybie postępowania klauzulowego niezasadną bez konieczności uzupełniania dowodów niezbędnych dla wykazania przesłanek z art. 787 k.p.c.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13§ 2 k.p.c. orzekł o oddaleniu zażalenia.

Wskazać należy, że jeżeli zgoda była wyrażona w formie ustnej to brak formy pisemnej zwykłej lub formy kwalifikowanej w danym wypadku nie skutkuje nieważnością czynności prawnej, wierzyciel może uzyskać tytuł egzekucyjny przeciwko małżonkowi dłużnika w postępowaniu rozpoznawczym, w którym udzielenie zgody może być udowodnione za pomocą innych niż dokument środków dowodowych. Wówczas sąd na podstawie art. 319 k.p.c. z urzędu zamieści ograniczenie odpowiedzialności małżonka dłużnika do majątku objętego wspólnością ustawową.